

Børn og Unge

Samarbejdsmodel

Hvidbog – 2. udgave september 2023

Indhold

Baggrund.....	2
Formål.....	2
Beskrivelse af Samarbejdsmodellen.....	3
Beskrivelse af mødefora	4
Månedlige møder	5
Formål.....	5
Deltagere kan være:.....	5
Uddybende.....	5
Socialrådgiver på daginstitution og skoler	6
Formål.....	6
Deltagere.....	6
Uddybende.....	6
Årlige møder: PPR, Myndighed, Sundhedsplejen og daginstitution/skole.....	7
Formål.....	7
Deltagere.....	7
Samarbejds møde og Netværksmøde.....	8
Uddybende.....	9
Bilag 1 – Talelærerne i Samarbejdsmodellen	10

Baggrund

Børn og Unge har en fælles opgave i – på forskellig vis – at understøtte børn og unges udvikling og trivsel. Det gælder både generelt og alment, men også i situationer, hvor børn og/eller familie er i en form for udsat position. Sundhedsplejen, PPR, Myndighedsafdelingen og Ambulante Tilbud bidrager på hver deres måde til at understøtte dagtilbud og skoler, der har det daglige, direkte ansvar for en vigtig del af børnenes hverdag. Oftest er omdrejningspunktet børnenes hverdag i dagtilbud eller skole. Samspejlet og samarbejdet mellem de forskellige faggrupper og aktører i det tværfaglige samarbejde er helt centralt for at lykkes med at hjælpe børn og familier.

Formål

Formålet med Samarbejdsmodellen er, at vi tidligere arbejder tværprofessionelt med at styrke læringsmiljøerne.

Med Samarbejdsmodellen ønskes det at skabe:

- Fokus på trivsel både i børnefællesskabet og hos det enkelte barn
- Øget fokus på det praksisnære pædagogiske arbejde i læringsmiljøer tæt på børnene
- Øget inddragelse og involvering af børn og forældre
- Stærkere tværfagligt samarbejde (relationel kapacitet) og ændret mindset

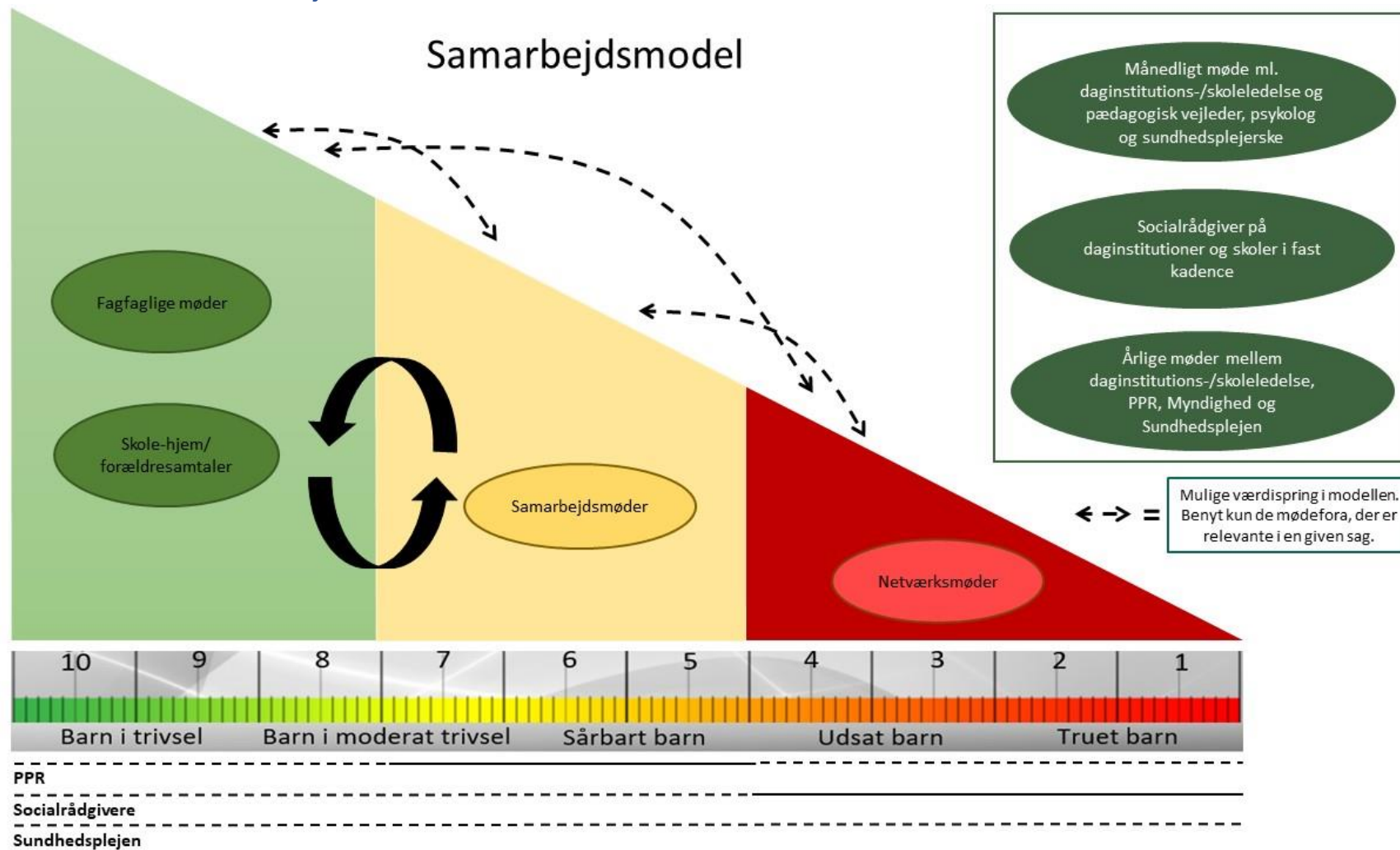
De fagprofessionelle kan være med til at skabe et øget fokus på trivsel i børnefællesskabet og hos det enkelte barn ved at forhandle problemforståelse og løsningstrategier i samarbejdet. Et inkluderende samarbejde er en praksis, hvor professionelle håndterer og forhandler forskellige forståelser af problemer og løsninger og dermed transformerer den eksisterende sociale orden. Forskning af relationel kapacitet viser, at en høj kvalitet i det tværgående samarbejde kan være med til at håndtere komplekse udfordringer. Ligeså viser forskningen, at mens procedurer og rutiner er nok, når det handler om enkle rutineprægede opgaver, så er gode relationer mellem de involverede professionelle vigtige for at opgaveløsningen lykkes, når det handler om komplekse problemstillinger.

Samarbejdsmodellen skal sikre fokus på ressourcer og løsninger med afsæt i fællesskaber. Derved opnås i højere grad fokus på trivsel både i børnefællesskaber og hos det enkelte barn.

Stærke og inkluderende børnefællesskaber skabes i samarbejde med alle, der har aktier i fællesskabet; barnet, den unge, familierne og fagprofessionelle. Dialogen skal handle om, hvordan dagtilbud, skole, PPR, myndighed, forældre og barnet selv kan afhjælpe de udfordringer, som barnet står i. Barnet skal ikke opfattes som problemet, og forældrene skal have mulighed for at bringe deres gode erfaringer og idéer med til bords. Det centrale i samarbejdet rundt om barnet er at forstå alle parter i barnets liv som ligeværdige samarbejdspartnere.

Med udgangspunkt i børnefællesskaber sætter Samarbejdsmodellen øget fokus på det praksisnære pædagogiske arbejde med læringsmiljøer tæt på børnene. Ressourcepersoners kapacitet skal aktiveres som understøttende funktion ind i stuerne og klasserummet som medspiller i forhold til løsninger. Udgangspunktet er, at problemstillingen skal håndteres i den kontekst, hvor problemet udspiller sig. Samarbejdet skal være et sted for forhandling og konfliktuerende perspektiver, der kan skabe en ny udvikling.

Beskrivelse af Samarbejdsmodellen

Samarbejdsmodellen illustreres med ovenstående trekant, som visualiserer barnets trivsel. Fundamenterne i Samarbejdsmodellerne er "boblerne" øverst i visualiseringen: 1) Månedlige møder mellem daginstitutions-/skoleledelsen og pædagogisk vejleder, psykolog og sundhedsplejerske. Socialrådgiveren og andre fagprofessionelle kan også være vigtige deltagere til nogle af møderne, 2) Socialrådgiver på daginstitutioner og skoler i fast kadence og 3) Årlige møder mellem daginstitutions-/skoleleder, PPR, myndighed og sundhedsplejen. Overordnet set er formålet med disse mødefora opbygning af relationel kapacitet, koordinering, kollaboration, råd og vejledning. Mødeforaene beskrives nærmere senere i dokumentet.

En stor del af dagtilbud og skolers arbejde foregår i det grønne område, hvor der er trivselsfremmende tiltag. Her er der, som i dag, fagfaglige møder og skole-hjem-/forældre-samtaler. Som beskrevet tidligere er udgangspunktet i Samarbejdsmodellen, at problemstillingen skal håndteres i den kontekst, hvor problemet udspiller sig.

I forskellige situationer kan daginstitutionen eller skolen have brug for professionel sparring, samarbejde og fælles løsning med relevante ressourcepersoner omkring barnet. Her kan der inviteres til Samarbejds møde. Til Samarbejds mødet lægges der med udgangspunkt i barnets eller den unges ressourcer i fællesskab en plan for trivselsfremmende tiltag. Deltagerne byder ind med, hvordan de hver især og sammen kan støtte op om og bidrage til barnets trivsel og udvikling. Forældre deltager altid i Samarbejds møderne. Det samme gør barnet, hvis det er muligt og hensigtsmæssigt. Indsatserne vil som ofte være rettet mod den kontekst, hvor udfordringerne udspiller sig. Samarbejds mødet beskrives yderligere senere i dokumentet.

I andre situationer vil et Netværks møde være det relevante mødeforum at drøfte en udfordring i. Her er bekymringen for barnet større sammenlignet med Samarbejds mødet og i højere grad relateret til Serviceloven. Her skal deltagerne drøfte og håndtere den bekymring, der er for barnet. De fagprofessionelle skal samstemme på problemets karakter samtidig med, at vi også har øje på de ressourcer barnet, familien og læringsmiljøet har. Netværks mødet beskrives også senere i dokumentet.

Beskrivelse af mødefora

I Samarbejdsmodellen er der følgende mødefora:

- Månedlige møder
- Socialrådgiver på daginstitution og skole
- Årlige møder
- Samarbejds møde
- Netværks møde

Møderne er gensidigt forbundet og iværksat for at understøtte arbejdet med Samarbejdsmodellen. Møderne skal være med til at opbygge relationel kapacitet samt skabe sammenhængskraft og koordination. I det følgende beskrives møderne enkeltvis.

Månedlige møder

Formål

- Opbygning af tværprofessionelt kendskab
- Prioritering af opgaver
- Kollaboration: vidensdeling, fælles refleksioner, helhedstænkning og det at løfte i flok
- Koordinering og planlægning af specifikke opgaver, der opstår til Samarbejds møder og Netværks møder
- Sparring omkring pædagogisk praksis
- Drøftelse af generelle problemstillinger i konkrete børne/elevgrupper men også kulturen som helhed
- Evaluering af afholdte Samarbejds møder og Netværks møder med henblik på læring.

Deltagere kan være:

- Daginstitutionsledelsen/skoleledelsen
- Pædagogisk vejleder
- PPR-psykolog
- Sundhedsplejerske
- Socialrådgivere

Uddybende

De månedlige møder skal bidrage med relationel kapacitet, koordinering samt status i det daglige arbejde med børn og unge.

Møderne skaber rum for vidensdeling, fælles refleksioner, helhedstænkning og det at løfte i flok som det, der udgør kvaliteten i samarbejdet. Møderne skal via dialog være med til at afdække, hvornår vi mangler mere viden om problemstillingerne. Hvad har vi brug for at vide mere om, for at kunne igangsætte initiativer? Derudover skaber møderne rum for koordinering, handling og beslutninger om, hvad der skal ske fremadrettet. Kollaboration og koordination på møderne skal understøtte kvaliteten og effektiviteten i samarbejdsprocessen, og dette skal føre til mere helhedsorienterede indsatser for børnene samt hurtigt iværksatte indsatser.

Roller og praktisk

- Planlægning af de månedlige møder laves lokalt ved dialog mellem deltagere. Der er et fælles ansvar for mødernes indhold.
- Det er daginstitution- /skoleledelsen, der indkalder til de månedlige møder.
- Der udarbejdes en dagsorden til møderne, som alle mødedeltagere kan bidrage til. Det aftales lokalt, hvor dagsordenen uploades og er tilgængelig for mødedeltagerne. Deltagerne kan løbende tilføje punkter til dagsordenen.
- Daginstitution-/skoleledelsen har ansvaret for mødeledelsen samt er ansvarlig for referat.

Eksempler på dagsordens punkter

- En gruppe/klasse der giver anledning til bekymring.
- Sundhedsfaglige temaer; hvordan arbejder vi lokalt med sundhed? Fx søvn, kost, seksuel sundhed.
- Pædagogiske-, didaktiske- eller psykologfaglige temaer. Fx psykiatri, klasseledelse, visualisering, relations arbejde, mentalisering.

- Fungerer samarbejds møderne? Er vi gode nok til at inddrage forældrenes perspektiv?
- Socialrådgiverens tilstedeværelse? Hvordan bruger vi den?
- Overgangen mellem daginstitution og skole.

Socialrådgiver på daginstitution og skoler

Formål

- Opbygning af tværprofessionelt kendskab
- Råd og vejledning til børn, forældre, daginstitution og skoler (kan evt. foregå i hjemmet)
- Drøftelse af konkrete problemstillinger
- Sparring vedr. evt. rådgiverdeltagelse til Samarbejds møder
- Sparring vedr. evt. Netværks møde
- Sparring vedr. forebyggende tilbud til børn og forældre
- Sparring og vejledning om underretninger

Deltagere

- Daginstitutionsledelsen/skoleledelsen
- Socialrådgiver
- Pædagoger og lærere
- Forældre

Uddybende

Socialrådgiverne sidder fysisk på daginstitutioner og skole. Her vil de være synlige på matriklen og bidrage med sparring og vejledning til skolens ledelse, ansatte og forældre.

Ledelse, ansatte eller forældre kan møde op i tilstedeværelsestiden, hvor man kan sparre med en socialrådgiver. Der vil være mulighed for at give forældrene et forebyggende tilbud, henvise til forebyggende tilbud eller lave aftaler om mødeafholdelse med andre relevante fagpersoner.

Roller og praktisk

- Der udarbejdes ikke dagsorden og formelt referat til møderne. Dog vil både daginstitution/skole og socialrådgiver skulle forberede sig til møderne ved at reflektere over mulige elementer, der skal drøftes.
- Der er ofte tilknyttet mere end én rådgiver ved hvert distrikt.

Årlige møder: PPR, Myndighed, Sundhedsplejen og daginstitution/skole

Formål

- Med udgangspunkt i relevante data, fx fra visitationer, Hjernen og Hjertet, BørnUngeLiv og DUBU drøftes de fokusområder, der er i de forebyggende og sundhedsfremmende indsatser for alle børn.
- Hvilke indsatser der er blevet prioriteret, og hvad der skal prioriteres fremadrettet.
- Koordinering og planlægning af de langsigtede trivselsfremmende indsatser og metoder
- Drøftelse af samarbejdet ml. Myndighed, PPR, Sundhedsplejen og daginstitution/skole.

Deltagere

- Daginstitutionsledelsen/skoleledelsen
- PPR: Leder af PPR og teamledere fra PPR
- Myndighed: Leder af Myndighed, teamleder fra Myndighedsafdelingen, teamleder fra distriktet
- Sundhedsplejen: Leder af Sundhedsplejen og fagkoordinator

Roller og praktisk

- Det er leder fra Børn og Forebyggelse der er ansvarlig for dagsordenen. Dagsordenen sendes på forhånd til daginstitution/skole, hvorved de kan supplere dagsorden med deres punkter.
- Det er som udgangspunkt leder fra Børn og Forebyggelse, der er mødeleder.
- Det er leder fra Børn og Forebyggelse, der i samarbejde er ansvarlige for at indkalde til møderne.
- Vedr. §24a, vil der være ét fælles møde, hvor skole og daginstitution deltager samlet.

Samarbejds møde og Netværks møde

	Samarbejds møde	Netværks møde
Formål	Med udgangspunkt i barnets ressourcer lægges i fællesskab en plan for trivselsfremmende tiltag. Deltagerne byder ind med, hvordan de hver især og sammen kan støtte op om og bidrage til barnets trivsel og udvikling. Der indkaldes til møderne, når der er brug for professionel sparring med relevante ressourcepersoner omkring barnet. Ved indkaldelse til møderne inviteres til samarbejde og fælles løsning.	Sammen at dæmme op for den bekymring vi har for barnet og anvende Netværks mødet til at blive samstemte på problemets karakter samtidig med, at vi også har øje på de ressourcer barnet familien og læringsmiljøet har.
Grundsyn for møderne	<u>Værdisætninger:</u> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kulturarbejde - alt det der foregår rundt om møderne ➤ Det bedste, du kan gøre for barnet, er det, du gør for fællesskabet ➤ Alle perspektiver er lige værdifulde – forældre og børn som videnspersoner på lige fod med de fagprofessionelle ➤ Pædagogik for fællesskabet ➤ Mod til at fagprofessionelle sætter sig selv til skue over for hinanden 	
Faste deltagere	Forældre Daginstitutionsledelsen/skoleledelsen Pædagog/lærer Pædagogisk vejleder PPR-psykolog	Forældre Socialrådgiver Daginstitutionsledelsen/skoleledelsen Inddragelse af barnets/unges perspektiv****
Mulige deltagere	Barnet Netværk og ressourcepersoner** Sundhedsplejerske Socialrådgiver Tale-høre lærer UU-vejleder	Netværk og ressourcepersoner** Pædagogisk vejleder PPR-psykolog Sundhedsplejerske UU-vejleder
Mødeleder	Daginstitutionsledelse/skoleledelsen	Socialrådgiver ***
Mødeindkalder	Daginstitutionsledelse/skoleledelsen	Socialrådgiver ***
Ansvarlig for udarbejdelse af dagsorden	Daginstitutionsledelse/skoleledelsen	Socialrådgiver
Referent	Daginstitutionsledelsen/skoleledelsen ***	Socialrådgiver ***
Ansvarlig for afdækning af mødedeltagere.	Daginstitutionsledelsen/skoleledelsen ***	Socialrådgiver ***

Herunder barnets mulige deltagelse		
Ansvarlig for opfølgende kontakt med barnet/familien	Daginstitutionsledelsen/skoleledelsen	Socialrådgiver
Indhentelse af barnets perspektiv ved manglende deltagelse fra barnet	Daginstitutionsledelsen/skoleledelsen (kan laves af pædagog/lærer mv.)	Socialrådgiver (kan laves af pædagog/lærer mv.)

* Udgangspunkt: Børn skal ikke puttes i kasser, så dialog er afgørende for, hvilket mødeforum, der er relevant. Én problemstilling kan på sin vis både være i Samarbejds møde og Netværks møde. Beror på konkret vurdering og drøftelse (ved *Månedlige møder* og når rådgiver er på daginstitution/skole).

** Netværk og ressourcepersoner: Eks. Trivselsvejleder, AKT, lokal inklusionsvejleder, tidligere dagplejer, træner eller holdleder fra fritidsaktiviteter.

*** *Andet kan aftales konkret*

**** *jf. Barnets Lov*

Uddybende

Roller og praktisk

- Dagsorden til Samarbejds mødet og Netværks mødet udsendes senest 7 dage før møde.
- Referat udsendes senest 1 uge efter afholdt møde Pædagog/lærer eller andre relevante ressourcepersoner kan understøtte med data: Eks. sociogram, Hjernen og Hjertet mv.
- Deltagelse i et møde baseres på dialog. Ønskes der deltagelse af en fagprofessionel, forventes der dialog med vedkommende om dennes deltagelse.
- For både Samarbejds møder og Netværks møder kan det være en anden rådgiver, end den der kommer lokalt på skolen/daginstitution, der skal arbejde med sagen. Det tilstræbes, at den socialrådgiver, der deltager, er tilknyttet distriktet.
- Det vigtigste er ikke hvad mødet hedder, men at de rigtige deltager

Bilag 1 – Talelærerne i Samarbejdsmodellen

